

Unntatt innsyn, jf. offl. § 13, 1. ledd, jf.
fvl. § 13, 1. ledd nr. 2)

PRODUKTREGNSKAP 2022

POSTEN BRING AS

Ingen kjøper Norge bedre

INNHold

1	Bakgrunn og formål	3
2	Fremstilling av produktregnskapet for 2022	3
2.1	<i>Kalkyleprinsipper og regnemåter</i>	3
2.1.1	Inntekts- og kostnadsfordelingsmetoder	4
2.1.2	Datagrunnlag	5
2.1.3	Modeller og metoder	5
2.2	<i>Avstemming av produktregnskapet</i>	6
2.2.1	Eliminering og justering	6
2.2.2	Ekstraordinære inntekter og kostnader	6
3	Analyse av produktregnskapet	7
3.1	<i>Resultater og resultatutvikling</i>	7
3.1.1	Leveringspliktige tjenester	7
3.1.2	Øvrige tjenester	10
3.1.3	Kostnadsorienterte priser - konklusjon	11
3.2	<i>Kryssubsidiering</i>	12
4	Forventet utvikling 2023-2024	13
5	Vedlegg	14

1 Bakgrunn og formål

Det følger av postloven § 11 og vedtak fattet av Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom) 16. mai 2017¹ at Posten Norge AS (Posten) skal utarbeide et produktregnskap for regulatoriske formål. Produktregnskapet avlegges på konsernbasis, uavhengig av hvilket forretningsområde eller juridisk enhet som leverer tjenestene. Videre skal ekstern revisor avgi en erklæring om at produktregnskapet er avlagt i samsvar med gjeldende krav.

Produktregnskapet skal dokumentere at prisene på leveringspliktige tjenester er i samsvar med kravet om kostnadsorienterte priser, jf. postloven § 10. Videre skal det gi grunnlag for å kontrollere om det eksisterer konkurransevridende kryssubsidiering mellom leveringspliktige tjenester og andre deler av Postens virksomhet, jf. side 2 og 9 i Nkoms vedtak.

2 Fremstilling av produktregnskapet for 2022

Produktregnskapet er basert på og avstemt mot finansregnskapet. Renteinntekter og rentekostnader er imidlertid erstattet med kalkulatoriske rentekostnader på gjennomsnittlig anvendt kapital, jf. Nkoms vedtak. Se for øvrig vedlegg 3 for definisjon av sentrale begreper og vedlegg 4 for beregning av kalkulatoriske rentekostnader.

2.1 Kalkyleprinsipper og regnemåter

Produktregnskapet er utarbeidet etter årsaksprinsippet. Det er ikke mulig å utarbeide en kalkyle etter årsaksprinsippet uten skjønsmessige vurderinger. Ved utøvelsen av skjønn er det lagt vekt på å ivareta kalkylens validitet og reliabilitet. Validiteten ivaretas gjennom at produktregnskapet måler det det er satt til å måle. Reliabiliteten ivaretas gjennom at de valgte kalkylemetodene er pålitelige og verifiserbare, samt at valget av årsaksfaktorer i kalkylen er dokumentert og velbegrunnet.

¹ Vedtak om prinsipper og oppstilling av produktregnskap og regnskapsmessig skille for tilbyder med leveringsplikt på posttjenester.

2.1.1 Inntekts- og kostnadsfordelingsmetoder

For å bedre forståelsen av produktregnskapsoppsettet (vedlegg 1) følger her en kortfattet redegjørelse for de viktigste inntekts- og kostnadsfordelingsprinsipper, samt utfyllende kommentarer til de enkelte poster i oppsettet.

Inntekter er godskrevet de produkter/tjenester som er ytet. Fakturerte portoinntekter fremkommer direkte fra kildesystemene, mens frankerte portoinntekter og kontantsalg av frimerker er basert på Postens månedlige inntektsfordeling. Øvrige driftsinntekter fremkommer direkte fra kildesystemene.

Ved fordeling av kostnadene er årsaken til de enkelte kostnadene det førende fordelingsprinsipp.

*Produktkostnader*² er henført direkte til de produktene som har forårsaket dem. De er inndelt i to kategorier:

- *Bortfallskostnader* er kortsiktig påvirkbare volumkostnader. Dette innebærer at bortfallskostnader betraktes som kostnader som kan fjernes innen ett år etter at volumnedgang er konstatert.
- *Andre produktkostnader* i produktregnskapet er definert som langsiktig volumdrevne kostnader og servicebestemte produktkostnader. Disse kostnadene påvirkes ikke direkte av volum, og vil derfor ikke variere direkte med endrede volumer på kort sikt.

Produktgruppekostnader er kostnader som ikke er forårsaket av et enkelt produkt, men som likevel kan henføres til en gruppe av produkter. Produktgruppekostnadene er fordelt forholdsmessig til de enkelte produkter innenfor hver produktgruppe etter ulike parametere som volum, omsetning, allerede fordelte kostnader, etc.

Bedriftskostnader er kostnader som ikke direkte kan henføres til verken produkter eller produktgrupper ved hjelp av årsaksprinsippet. Typisk er kostnader knyttet til sentrale staber. Disse fordeles til underliggende enheter som drar nytte av stabenes arbeid, enten basert på enhetenes kostnader, antall årsverk eller omsetning.

² Se vedlegg 3 for definisjon av sentrale begreper

Finansinntekter/-kostnader er fordelt best mulig etter faktiske inntekts- og kostnadsdrivere, og fordelt til resultatenehetene i regnskapsoppsettet som *Netto finansinntekter/-kostnader*.

Kostnader og inntekter ved valutasikring av terminalavgiftsoppgjør for internasjonal post (hovedsakelig brevpost) er motregnet mot hverandre og inngår, sammen med øvrige finansposter, i Netto finansinntekter/-kostnader.

I henhold til Nkoms vedtak skal rentepostene (kostnader og inntekter) erstattes med *kalkulatoriske rentekostnader* i produktregnskapet. Kalkulatorisk rente skal vise kostnadene ved å ha kapital bundet i bedriften.

De kalkulatoriske rentekostnadene er beregnet etter den metode som er beskrevet i tilsynets brev til Posten datert 16.8.2002, jf. også postloven § 11. Beregningen fremgår av vedlegg 4. Fordelingen av kalkulatoriske renter mellom morselskapet og datterselskapene er basert på anvendt kapital, justert for aksjer i datterselskaper som ikke gjelder den virksomhet som utføres i morselskapet. Avskrivninger, eiendomskostnader og EBIT er benyttet som nøkkelgrunnlag i fordelingen av kostnadene på produkt-/produktgruppenivå i morselskapet.

2.1.2 Datagrunnlag

Produktregnskapet er i hovedsak basert på Postens regnskaps- og volumsystemer. Der disse systemene ikke gir tilstrekkelig informasjon, benyttes planleggingssystemer, egne tidsstudier og kartlegginger av kostnads- og inntektsforhold. Fremskaffelse og behandling av datagrunnlag samt kalkulering av fordelingsnøkler er utført av felles økonomifunksjon for Divisjon Post, Divisjon E-Handel og Logistikk og Divisjon Nettverk Norge.

2.1.3 Modeller og metoder

I hovedsak fordeles kostnadene ved hjelp av kostnadsdrivere. Dette gjøres i stor grad i egne modeller. Eksempelvis benyttes voluminformasjon og registrerte timer til å fordele sorteringskostnader ved terminaler. Kostnader i utetid i omdeling fordeles basert på krav til omdelingsdager og fremsendingstid i kombinasjon med volum. Kostnader ved arbeidsledelse og lokaladministrasjon fordeles proporsjonalt med produksjonskostnader (innsamling, sortering, transport og utlevering), med unntak av de kostnader som konkret er identifisert og fordelt via egne kostnadsdrivere. Kostnader for eiendom og renhold fordeles etter estimert personal- og arealbruk per aktivitet før de fordeles videre til produkt etter hvor mye ressurser produktene krever av hver aktivitet.

2.2 Avstemming av produktregnskapet

Produktregnskapet er avstemt mot Postens offisielle finansregnskap. Det vises til vedlegg 2 der det gis en oversikt over de enkelte avstemmingsposter, samt kap. 2.2.2 nedenfor.

2.2.1 Eliminering og justering

Produktregnskapet er avlagt på konsernbasis uavhengig av hvilket forretningsområde eller juridisk enhet i konsernet som har levert produktene/tjenestene. Dette innebærer at inntekter og kostnader fra datterselskapene er inkludert i oppsettet for de enkelte resultatenheter, mens interne transaksjoner elimineres for konsernet som helhet.

Postens eiendomsselskaper er konsolidert med morselskapet som i produktregnskapet for tidligere år. Dette betyr at konsernintern leie er eliminert, mens avskrivninger og respektive kalkulatoriske rentekostnader på anvendt kapital er ført på morselskapet og allokert til resultatenheter i produktregnskapet i henhold til prinsippene redegjort for i kap. 2.1 ovenfor.

2.2.2 Ekstraordinære inntekter og kostnader

I produktregnskapet er hovedhensikten å tilordne kostnader og inntekter til tjenester/produkter i henhold til de resultatenheter som er definert i Nkoms vedtak, på en mest mulig korrekt måte for den aktuelle perioden. Inntekter og kostnader som er ekstraordinære eller som på annen måte gir et misvisende bilde av lønnsomheten ved driften, skal i henhold til vedtaket således holdes utenfor produktregnskapet, redegjøres for særskilt og avstemmes med finansregnskapet.

Produktregnskapet for 2022 er basert på finansregnskapet eksklusive effekter av konsernets implementering av regnskapsstandarden IFRS 16 Leieavtaler i 2019, jf. merknader til vedlegg 2 og 4.

Tilsvarende som innarbeidet praksis siden produktregnskapet for 2009, har vi holdt statlig kjøp utenfor produktregnskapet. Statlig kjøp-tjenester inngår således ikke som en egen resultatenheter i produktregnskapet. Faktiske kostnader i merkostnadsberegningen inngår i de øvrige resultatenheter i samsvar med kostnadsallokeringsprinsippene redegjort for ovenfor, mens inntektene fra statlig kjøp inngår i avstemmingen av produktregnskapet mot finansregnskapet (jf. vedlegg 2). Samtidig redegjør vi nærmere for etterberegningen av statlig kjøp for 2022 i kap. 3.1.1.

3 Analyse av produktregnskapet

Produktregnskapet skal gi grunnlag for å vurdere om prisene på leveringspliktige tjenester er kostnadsorienterte, samt om det forekommer konkurransevridende kryssubsidiering mellom leveringspliktige tjenester og andre deler av virksomheten, se kapittel 1.

3.1 Resultater og resultatutvikling

Resultatoppstillingen i vedlegg 1³ viser resultatene for de ulike resultatenehetene som følger av Nkoms vedtak.⁴ Tjenestene «Pakke i postkassen» (PiP) og Norgespakke 0-5 kg var i 2021 inkludert i leveringspliktige tjenester, men er i 2022 rapportert under «Øvrige tjenester» (utenfor leveringsplikten) i samsvar med Nkoms konklusjon i brev av 1. mars 2023, jf. også vurdering av PiP-tjenesten i Nkoms brev av 26. september 2022. Endringen har betydning for utviklingen innen og mellom disse resultatområdene.

3.1.1 Leveringspliktige tjenester

Regnskapet for 2022 viser et resultat for de leveringspliktige tjenestene på MNOK -983 (resultatgrad -32 %) som er en resultatnedgang på MNOK 594 fra 2021. Resultat før kalkulatoriske rentekostnader ble MNOK -861 (resultatgrad -28 %) som er en nedgang på MNOK -665 fra 2021. Kalkulatoriske rentekostnader ble MNOK 71 lavere enn i 2021, fordelt på leveringspliktig brevpost og lettgoods med hhv. [REDACTED]. Det var totalt sett en økning i konsernets anvendte kapital, mens andelen allokert til leveringspliktig adressert brevpost og lettgoods er redusert. At andelen er redusert, skyldes i hovedsak at PiP-tjenesten ikke inngår i leveringspliktig adressert brevpost i 2022-regnskapet samt volumnedgang innen begge resultatområder. Videre er egenkapitalandelen i konsernet redusert (fra 100 % i 2021-regnskapet til 97 % i 2022), noe som isolert sett også reduserer kalkulatorisk rentekostnad.

³ Eventuelle avvik mellom tall i kap. 3.1 og tall i resultatoppstillingen skyldes avrundinger i vedlegg 1. For enkelte tall som sammenlignes med 2021 oppstår det også et avvik som skyldes avrundinger.

⁴ For en oversikt over grupperingen av produkter, se vedlegg 5.

Samlet sett ble produktinntektene redusert med MNOK 1106 (ca. -27 %). Noe av nedgangen skyldes at PiP ikke er inkludert. Resultat før kalkulatoriske rentekostnader ble MNOK -861 (resultatgrad -28 %) som er en forverring på MNOK -665 fra 2021.

Banktjenester i landpostnettet ble avviklet da leveringsplikten ble opphevet i 2021.

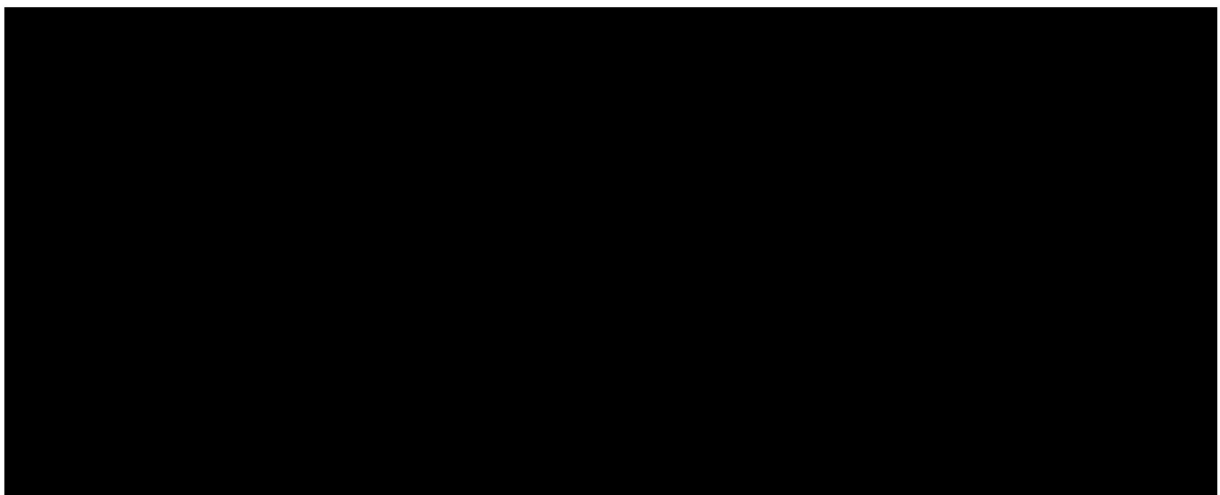
Nærmere forklaringer på endringene følger nedenfor.

Leveringspliktig adressert brevpost

Postens produktinntekter fra leveringspliktig brevpost ble redusert med [REDACTED] som en følge av inntektsfall knyttet til reduserte brevvolumer samt av at hverken PiP eller Norgespakke 0-5 kg (lansert i 2021) inngår i leveringspliktige tjenester i 2022. Nedgangen tilsvarer en reduksjon på [REDACTED] mens brevvolumet ble redusert med 9 %.

[REDACTED] Det understrekes at reduksjonen inkluderer at PiP-tjenesten i 2022-regnskapet, til forskjell fra i 2021, inngår i resultatområdet «Øvrige tjenester». Fra 2019, som var siste år med leveringspliktig brevomdeling i postkassene 5 d/u før omleggingen til annenhver dag i 2020, er kostnadene for leveringspliktig brevpost (ekskl. kalkulatorisk rente, netto finans og bedriftskostnader) redusert med [REDACTED]. Inntekts- og kostnadsutviklingen i årene 2007-2022 er illustrert i figur 1.

Figur 1: Inntekts- og kostnadsutvikling leveringspliktig brevpost 2007-2022 (MNOK)

Leveringspliktig lettgods (pakker)

Leveringspliktig lettgods⁵ hadde i 2022 et resultat på [REDACTED]

[REDACTED] Leveringspliktige pakketjenester benyttes i hovedsak av privatkunder og små bedriftskunder. De fleste bedriftskundene benytter i all hovedsak ikke-leveringspliktige pakketjenester.

Statlig kjøp

For 2022 mottok Posten MNOK 755 i statlig kjøp i samsvar med bevilgningsforslaget i Prop. 1 S (2021-2022) for Samferdselsdepartementet, jf. Innst. 13 S (2021–2022), til dekning av merkostnadene (nettokostnadene) knyttet til tilbudet av bedriftsøkonomisk ulønnsomme leveringspliktige posttjenester, jf. postloven § 9. Bevilgningen var basert på en forhåndsregning av forventede merkostnader for 2022 foretatt i desember 2020 og juni 2021.

I samsvar med forutsetningen om etterberegning i statlig kjøp-ordningen, som ble innført ved St.meld. nr. 12 (2007-2008) (eiermeldingen om Posten), er det foretatt en etterberegning av statlig kjøp for 2021 i forbindelse med produktregnskapet. Etterberegningen skal legge til rette for justeringer i forhåndsbevilgningen slik at statlig kjøp ikke over- eller underkompenserer Posten.

Etterberegningen er basert på de samme forutsetninger om regulatoriske krav og Postens ønskede forretningsmessige tilpasning av brevpostomdeling som i forhåndsregningen (omlegging til utlevering i hentepunkter fra og med 2022), men med justeringer av kostnader og portonivå i hentepunktløsningen basert på dypere analyse og utvikling av operasjonelle løsninger. Videre er beregningen oppdatert på grunnlag av faktiske kostnads-, volum- og inntektstall for 2022. Kostnadsutviklingen ble spesielt preget av stigende inflasjonspress i norsk økonomi i 2022 (drivstoff og elektrisitetspriser, generell inflasjon). I sum viser etterberegningen at lønnsomhetsforbedringen ved den ønskede forretningsmessige

⁵ I tillegg til leveringspliktig lettgods innenlands (Norgespakken 0-35 kg) inkluderer dette resultatområdet i produktregnskapet også leveringspliktig lettgods fra og til utlandet.

tilpasningen i brevpostomdeling og porto, ville blitt MNOK 89 høyere enn lagt til grunn i bevilgningen. I tillegg ble merkostnadene for vederlagsfri fremsending av blindeskriftsendinger, mv. MNOK 1 lavere enn bevilget.

Beregningen er kontrollert av revisor, jf. vedlagte rapport.

Beregningen viser således at merkostnadene i 2022 knyttet til de ulønnsomme leveringspliktige posttjenestene ble MNOK 843, jf. Tabell 1. Dette er MNOK 88 høyere enn bevilgningen. Posten vil derfor be Samferdselsdepartementet om etterbetaling av MNOK 88 i statlig kjøp for 2022, samt tillegg for renter, i samsvar med forutsetningene for etterberegningsordningen.

Sammenliknet med 2021 økte merkostnadene for brevomdelingen med MNOK 303, mens merkostnadene for vederlagsfrie blindeskriftsendinger ble uforandret. Statlig kjøp for banktjenester i landpost, MNOK 2 i 2021, har falt bort fra og med 2022 i og med oppheving av plikten fra 01.07.2021 (jf. Prop. 191 L (2020–2021)).

Tabell 1

Tjenester i statlig kjøp 2022	Etterberegning (MNOK)
Brevomdeling til postkassene annenhver dag	838
Vederlagsfri fremsending av blindeskriftsendinger, mv.	5
Sum merkostnader ulønnsomme leveringspliktige posttjenester	843

3.1.2 Øvrige tjenester

Resultatområdet Øvrige tjenester⁶ viser et resultat på MNOK -688 (resultatgrad -3%). Resultatet før kalkulatoriske renter ble MNOK -53, som er en reduksjon på MNOK 981 fra 2021. Inntektene ble redusert med MNOK 358 (-4 %), hvorav 1062 MNOK skyldes

⁶ Resultatområdet omfattet tidligere PiP-tjenesten som nå er flyttet til leveringspliktige tjenester, jf. omtale innledningsvis under kapittel 3.1.

virksomhet som ble avhendet i 2021⁷. Kostnadene før kalkulatorisk rente og netto finans økte med MNOK 628 som følge av generell kostnadsutvikling og førstegangsinnregning av pensjonsforpliktelsen knyttet til «Sliterordningen» som ble avtalt i tariff-oppgjøret for 2018. Kalkulatorisk rente økte med MNOK 98 i hovedsak som en følge av en økning i anvendt kapital, mens egenkapitalandelen gikk svakt ned fra 100%.

3.1.3 Kostnadsorienterte priser - konklusjon

Resultatet for de leveringspliktige tjenestene vil variere fra år til år. Det er derfor nødvendig å se kravet om kostnadsorientering over tid. Gitt kravene til omdelingsfrekvens og fremsendingstid for leveringspliktig brevpost, er kostnadene også i stor grad faste strukturkostnader som vanskelig kan reduseres i takt med nedgangen i brevvolumene. Dette blir stadig mer synlig i resultatutviklingen for adressert brevpost. Utover i 2022 bidro også et økende inflasjonspress på kostnadene til resultatnedgangen. Posten har likevel i noen grad klart å motvirke presset på lønnsomheten fra sterkt fallende brevvolumer de senere årene gjennom omleggingen til annenhver dag leveringspliktig brevpostomdeling og stadig kostnadsrasjonalisering i drift og administrasjon, senest gjennom sentralisering av brevsortering og ruteklargjøring fra Bodø og Tromsø til Østlandsterminalen utenfor Oslo. Som tidligere år viser produktregnskapet for 2022 ulik lønnsomhet for ulike produkter og produktgrupper. Kostnadene er imidlertid i stor grad felles for flere produkter og produktgrupper. Fordelingen på resultatenehetene i produktregnskapsoppsettet gir derfor ikke et dekkende bilde av det enkelte produkts kostnader eller lønnsomhet.

Totalt sett for de leveringspliktige tjenestene viser produktregnskapet for 2022 et resultat på MNOK -983 (resultatgrad på -32 %).

På denne bakgrunn og hensyntatt at de servicebestemte strukturkostnadene i formidlingen av adressert brevpost i liten grad kan tilpasses fallende etterspørsel innenfor gjeldende politisk bestemte leveringsplikt, anser Posten at konsesjonskravet om kostnadsorienterte priser er oppfylt.

⁷ Salg av Frigoscandia mot slutten av 2021.

3.2 Kryssubsidiering

Det fremgår av Nkoms vedtak at Posten skal utarbeide produktregnskapet med et regnskapsmessig skille mellom leveringspliktige tjenester og andre deler av virksomheten som grunnlag for å vurdere om det eksisterer konkurransevridende kryssubsidiering. For at kryssubsidiering skal finne sted, må det finnes både en kilde til og en mottaker av subsidier. Produkter som ikke dekker sine relevante kostnader, er potensielle mottakere av subsidier. Et produkt er en potensiell kilde til kryssubsidiering dersom inntektene til produktet overstiger produktets autonomkostnader⁸ ("stand-alone-kostnader"). De leveringspliktige tjenestene viser et negativt resultat i 2022, og kan derfor ikke ha vært en kilde til kryssubsidiering.

⁸ Jf. prinsipper som tidligere har vært nedfelt i Postens konsesjon. Se for øvrig vedlegg 3 for definisjon av sentrale begreper.

4 Forventet utvikling 2023-2024

Konsernets omsetning i 1. halvår 2023 var MNOK 11.922, en økning på MNOK 471 (4,1 %) sammenlignet med tilsvarende periode i 2022. Organisk vekst for halvåret var 1,0 %. Justert driftsresultat (EBITE) ble MNOK 229, en nedgang på MNOK 59 mot 1. halvår 2022.

Omsetningen i postsegmentet økte i 1. halvår 2023 med MNOK 105 (3,9 %) sammenlignet med 1. halvår 2022. Norgespakken hadde en volumvekst på 20,2 % i 1. halvår 2023 sammenlignet med samme periode i fjor. Adressert brevpost falt med 11,5 % For uadressert post var det også en negativ utvikling. Justert driftsresultat var MNOK 34, en økning på MNOK 47 sammenlignet med 1. halvår i 2022.

Etter årtusenskiftet har brevvolumet falt med mer enn 80 % som følge av digitaliseringen i samfunnet. Dagens rammebetingelser gir begrensede muligheter for ytterligere tilpasninger av brevposttjenestene. I kombinasjon med forventninger om ytterligere volumfall vil det være behov for fortsatt omstilling i årene fremover. De regulatoriske kravene til de leveringspliktige posttjenestene fastsettes i hovedsak politisk. Kostnadene ved manglende regulatorisk frihet til å tilpasse posttjenestene til markedsutviklingen, må kompenseres gjennom ordningen med statlig kjøp til dekning av Postens merkostnader i tilbudet av leveringspliktige ulønnsomme posttjenester.

Omsetningen i logistikksegmentet ble MNOK 9.477 i 1. halvår 2023, en økning på MNOK 330 (3,6 %). Justert driftsresultat i 1. halvår var MNOK 296, en reduksjon på MNOK 111 sammenlignet med samme periode i fjor. Resultatutviklingen er preget av en svak markedsutvikling og et høyere kostnadsnivå drevet av blant annet høy inflasjon i perioden. Til tross for en usikker markedsutvikling og lavere veksttakt vil Posten forbedre tjenestetilbudet gjennom blant annet å øke antall lokasjoner med pakkebokser, investere i teknologi og et moderne logistikknettverk med økt kapasitet, samt utvikling av nye tjenester og konsepter.

5 Vedlegg

Vedlegg 1 – PRODUKTREGNSKAP

Vedlegg 2 – AVSTEMMING MOT FINANSREGNSKAPET

Vedlegg 3 – BEGREPSDEFINISJONER

Vedlegg 4 – BEREGNING AV KALKULATORISKE RENTEKOSTNADER

Vedlegg 5 – OVERSIKT OVER PRODUKTER PR PRODUKTOMRÅDE

Vedlegg 6 – REVISORS RAPPORT

Vedlegg 1 - PRODUKTREGNSKAP 2022

Produktregnskap 2022					
MNOK	Leveringspliktige tjenester			Øvrige tjenester	SUM TOTAL
	Adressert brevpost	Lettgods	SUM leveringspliktige tjenester	Andre tjenester	
Produktinntekter			3.031	19.691	22.722
Sum Kostnader (ekskl. finansinnt./-kostnader)			3.989	20.502	24.489
Bortfallskostnader			529	10.930	11.459
Andre produktkostnader			2.604	6.469	9.058
Produktgruppekostnader			359	989	1.348
Bedriftskostnader			375	1.407	1.782
Netto finansinnt./-kostnader			-25	36	11
Kalkulatorisk rente			122	636	758
Resultat			-983	-688	-1.672
Resultatgrad produkt			-3 %	12 %	10 %
Resultatgrad gruppe			-15 %	7 %	4 %
Resultatgrad totalt			-32 %	-3 %	-7 %

Vedlegg 2 – AVSTEMMING MOT FINANSREGNSKAPET

Avstemming med finansregnskapet - 2022	
Resultat i produktregnskapet (MNOK)	-1.672
+ Statlig kjøp	731
- Skattekostnad	-52
+ Netto renteposter	-96
+ Kalkulatorisk rente	758
Årsresultat Konsernet Posten Norge AS (før IFRS16)	-227
- IFRS16 effekt	50
Årsresultat Konsernet Posten Norge AS (fra finansregnskapet)	-277

Merknad 1: Avstemmingen av statlig kjøp er basert på inntektsføringen i finansregnskapet der det ble inntektsført MNOK 731 i statlig kjøp. Dette avviker fra den endelige etterberegningen, jf. kap. 3.1.1. Forskjellen påvirker ikke produktregnskapet.

Merknad 2: Konsernet implementerte i 2019 ny regnskapsstandard IFRS 16. Tallgrunnlagene som er benyttet i produktregnskapet er før IFRS 16-effekter som i finansregnskapet kun er bokført på konsernnivå, og det foreligger ikke sammenlignbare tall for 2019 - 2022. Resultatet er avstemt med årsresultat inkl. IFRS 16, jf. side 95 i Postens Integreerte årsrapport 2022.

Vedlegg 3 – BEGREPSDEFINISJONER

Produktregnskap: Oversikt over inntekter, kostnader og kapitalkostnad knyttet til produkter/tjenester.

Kostnadsorienterte priser: Priser som er fastsatt med utgangspunkt i kostnadene for å frembringe produkter/tjenester inklusiv en rimelig avkastning på anvendt kapital.

Kryssubsidiering: Forekommer dersom inntektene til et produkt dekker mer enn sine autonomkostnader (kilde) samtidig som inntektene til et annet produkt ikke dekker sine særkostnader (mottaker). Dette innebærer implisitt at minst ett produkts inntekter ikke dekker de kostnadene det forårsaker, mens minst ett annet produkts inntekter dekker mer enn de kostnadene som det forårsaker dersom det produseres alene.

Særkostnader defineres som kostnader som er direkte berørt av en beslutning, et produkt eller en volumforandring.

Autonomkostnader defineres som kostnaden ved å produsere ett produkt alene. Dersom inntektene fra et produkt er større enn autonomkostnaden er produktet en potensiell kilde til kryssubsidiering.

Merkostnaden defineres som den ekstra kostnaden som påløper ved at ett produkt produseres i tillegg til alle andre produkter. I statlig kjøp-beregningen er merkostnadene definert som kostnads- og inntektsbortfall ved en endring i tjenestenivå eller avvikling av tilbud av en spesifikk tjeneste (portofrie blindeskriftsendinger mv.), dvs. et netto merkostnadsbegrep.

Alternativkostnad defineres som kostnaden ved ikke å benytte ressursene til det beste alternative formålet.

Relevante kostnader defineres som merkostnader + alternativkostnader.

Kalkulatorisk rente er beregnet rente på anvendt kapital basert på balansen i henhold til Postens offisielle årsregnskap fordelt på hovedgrupper. Kalkulatorisk rente er fastsatt som et veid gjennomsnitt av Postens faktiske fremmedkapitalkostnad og eiers avkastningskrav til Posten.

Vedlegg 4 – BEREGNING AV KALKULATORISKE RENTEKOSTNADER

Beregningsmåte:

- 1) Beregne konsernets anvendte kapital
 - a) Anvendt kapital = sum eiendeler – rentefri kortsiktig gjeld og fremtidige forpliktelser
- 2) Beregne egenkapitalandel
 - a) EK-andel = bokført EK / beregnet anvendt kapital
- 3) Fastsette krav til avkastning på egenkapital og gjeld
 - a) Eiers krav til EK-avkastning, jf. St.meld. nr. 18 (2011-2012), dvs. 9 % etter skatt
→ $9\% / (1 - 0,22) = 11,5\%$ før skatt
- 4) Beregne konsernets kalkulatoriske rentekostnader

Kalkulatorisk rente 2022			
Beregning av kalkulatorisk rente	Konsern		
MNOK	2022	2021	Gj.sn
Totalkapital (eiendeler)	15.776	15.160	15.468
Justert for rentebærende fordringer	2.952	3.532	3.242
Totalkapital ekskl. rentebærende fordring	12.824	11.627	12.226
Rentefri gjeld	4.557	4.291	4.424
Avsetning fremtidige forpliktelser	1.081	1.045	1.063
Anvendt kapital	7.186	6.291	6.739
Vektet kapitalkostnad før skatt (%)			11,3 %
Beregnet kalkulatorisk rentekostnad	809	726	758

Den vektete kapitalkostnaden fremkommer som følger:

	Kapital-kostnad	Andel	Vektet kostnad
Egenkapital	11,5 %	96,9 %	11,2 %
Fremmedkapital (netto rentebærende gjeld)	2,40 %	3,1 %	0,1 %
Totalt		100,0 %	11,3 %

Merknad 1: Avvik mot balansen i finansregnskapet på side 95 i Postens Integreerte årsrapport 2022 skyldes at beregningen av kalkulatorisk rente er basert på total kapital og anvendt kapital før IFRS 16-effekter, jf. merknad 2 til vedlegg 2.

Merknad 2: Konsernet har betydelige rentebærende finansplasseringer som i henhold til IFRS er definert som likvide midler/kontanter og kontantekvivalenter i finansregnskapet, jf. note 17 Likvide midler i årsrapporten for 2022. I beregningen av anvendt kapital er disse finansplasseringene definert som rentebærende fordringer og trukket ut av beregningen, fordi de gir en renteavkastning til konsernet og ikke representerer kontante midler nødvendig for driften av konsernets virksomhet.

Vedlegg 5 – OVERSIKT OVER PRODUKTER PER PRODUKTOMRÅDE

Adressert brevpost	Lettgods	Øvrige tjenester
Adressert brevpost (uregistrert) innenlands og grensekryssende	Norgespakken 0-35 kg	Bilagsretur
Aviser og blad i abonnement	Leveringspliktig grensekryssende lettgods (tilsvarende som Norgespakken 0-35 kg) inkludert fortolling	Digipost
Rekommanderte sendinger og verdisendinger	Postoppkrav	Elektronisk adresseoppdatering (oppdatering av kunderegister)
Adresseendring, ettersending (inntil 1 år) og oppbevaring (inntil 3 måneder)		Filatelitjenester
Åpne svarsendinger (portodel)		Grensekryssende brev/brevpakker med sporing
Svarsendinger (lukkede)		Personlig utlevering mottakingsbevis (PUM)
		Pakke i Postkassen
		Norgespakke 0-5 kg
		Øvrige lettgodssendinger som ikke er Norgespakken 0-35 kg
		Konsernets øvrige tjenester

Vedlegg 6 – REVISORS RAPPORT